

A8-0235/2015

20.7.2015

PRANEŠIMAS

dėl moterų karjeros mokslo srityje ir universitetuose ir stiklo lubų, su kuriomis susiduriama
(2014/2251(INI))

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas

Pranešėja: Elissavet Vozemberg

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	14
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI.....	19

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl moterų karjeros mokslo srityje ir universitetuose ir stiklo lubų, su kuriomis susiduriama (2014/2251(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsnius bei į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8, 10, 19 ir 157 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1979 m. JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo (nauja redakcija)¹,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 21 d. Komisijos komunikatą „2010–2015 m. moterų ir vyrų lygybės strategija“ (COM(2010) 0491),
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą „Tvirtesnis įsipareigojimas siekti moterų ir vyrų lygybės. Moterų chartija“ (COM(2010) 0078),
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 7 d. Tarybos patvirtintą Europos lyčių lygybės pakta (2011–2020 m.),
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 15 d. Komisijos komunikatą „Europos mokslinių tyrimų erdvė. 2014 m. pažangos ataskaita“ (COM(2014) 0575),
- atsižvelgdamas į 1999 m. vasario 17 d. Komisijos komunikatą „Moterys ir mokslas – moterų mobilizavimas siekiant praturtinti Europos mokslinius tyrimus“ (COM(1999) 0076),
- atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 17 d. Komisijos komunikatą „Glaudesnė Europos mokslinių tyrimų erdvės partnerystė siekiant pažangos ir augimo“ (COM(2012) 0392),
- atsižvelgdamas į 2014 m. rugsėjo 3 d. Komisijos ataskaitą „Lyčių lygybės politika viešuosiuose moksliniuose tyrimuose“, kurioje remiamasi Helsinkio grupės (Komisijos patarimosios grupės dėl lyties, mokslinių tyrimų ir inovacijų) narių apklausa,
- atsižvelgdamas į leidinį “She Figures 2012 - Gender in Research and Innovation Statistics and Indicators“ (liet. „2012 m. skaičiai apie moteris. Statistiniai duomenys ir rodikliai dėl lyčių lygybės mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje“), kurį Komisija paskelbė 2013 m.,
- atsižvelgdamas į 2014 m. gruodžio 5 d. Tarybos išvadas dėl Europos mokslinių tyrimų erdvės 2014 m. pažangos ataskaitos,

¹ OL C 204, 2006 7 26, p. 23.

- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 29 d. Tarybos išvadas dėl 2015–2020 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės veiksmų plano,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl 2013 m. pažangos lyčių lygybės Europos Sąjungoje srityje¹,
 - atsižvelgdamas į Stambulo konvencijos dėl smurto prieš moteris prevencijos ir kovos su juo 40 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. lapkričio 21 d. teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.)²,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 21 d. rezoliuciją dėl moterų ir mokslo³,
 - atsižvelgdamas į savo 2000 m. vasario 3 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato „Moterys ir mokslas – moterų mobilizavimas siekiant praturtinti Europos mokslinius tyrimus“⁴,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą (A8–0235/2015),
- A. kadangi lyčių lygybė yra vienas iš Europos Sąjungos sutartyje įtvirtintų pagrindinių Europos Sąjungos principų ir vienas iš Sąjungos tikslų ir uždavinių;
 - B. kadangi lyčių lygybė yra būtina sąlyga, kad moterys ir mergaitės galėtų visapusiškai naudotis žmogaus teisėmis, ir labai svarbi siekiant suteikti joms galių ir kurti tvarią ir įtraukią visuomenę; kadangi nepakankamai išnaudojant žmogiškąjį kapitalą mažinama galima nauda su moksliniais tyrimais ir naujovėmis susijusiam verslui ir apskritai ekonominei plėtrai, taip pat tai turi pražūtingų socialinių pasekmių;
 - C. kadangi svarbiausia yra užtikrinti, kad moterys ir vyrai būtų lygūs partneriai ir turėtų tokias pat teises, atsakomybę ir darbo galimybes ir kad jų indėlis į visuomenę būtų vienodai vertinamas ir gerbiamas;
 - D. kadangi, remiantis turimais statistiniais duomenimis ir apklausomis, moterims yra menkai atstovaujama daugumoje su mokslu, inžinerija ir vadyba susijusių pareigų, taip pat aukštesniais hierarchiniais lygmenimis, net ir tuose sektoriuose, kuriuose dirba dauguma moterų, kaip antai švietimo sektoriuje; kadangi itin mažai moterų dirba su mokslu, technologijomis, inžinerija ir matematika (toliau – MTIM) susijusio švietimo srityje ir čia siekia karjeros – mokslo ir inžinerijos specialisčių dalis siekia tik 24 proc.; kadangi moterų dalyvavimo lygis skiriasi ir priklauso nuo MTIM specializacijos, pavyzdžiui, chemijos specializacijos srityje susiduriama su išlaikymo problema, o inžinerijos ir fizikos srityse – su įdarbinimo problema;

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0050.

² Priimti tekstai, P7_TA(2013)0499.

³ OL C 279E, 2009 11 19, p. 40.

⁴ OL C 309, 2000 10 27, p. 57.

- E. kadangi mokslas yra labai svarbus Europai ekonominiu požiūriu ir jam reikia vis daugiau žmonių, gebančių, *inter alia*, atlikti novatoriškus mokslinius tyrimus, kurie yra būtini didesniajam našumui ir konkurencingumui užtikrinti, o pakankamas MTIM įgūdžių turinčių asmenų skaičius yra būtina sąlyga siekiant įgyvendinti Europos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo darbotvarkę ir strategijos „Europa 2020“ tikslus; kadangi manoma, kad iki 2025 m. MTIM srities specialistų paklausa didės, o iš naujausių turimų statistinių duomenų matyti, kad mokslinių tyrimų sektorius senėja; kadangi teigiama MTIM dalykų ir menų bei humanitarinių mokslų tarpusavio sąveika suteikia didžiulį ekonominių, socialinių ir kultūrinių galimybių, o moterys mokslininkės ir novatorės yra tinkamai pasirengusios plėtoti MTIM dalykų ir menų bei humanitarinių mokslų tarpusavio ryšius; kadangi mokslininkės yra labai naudingos ES, kuriai reikalingi visi turimi ištekliai, kad ji galėtų iš tikrųjų atsigauti po ekonomikos ir finansų krizės ir būti pasirengusi susidurti su pokyčiais visoje visuomenėje; kadangi reikia skatinti moterų karjeros galimybes ir siekti, kad daugiau jaunų žmonių, ypač studentų ir mokslo darbuotojų, rinktųsi mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos (MTIM) sritis, ir sudaryti tam palankias sąlygas;
- F. kadangi pastebėta teigiamų pokyčių, susijusių su mokslininkėmis, ir pastaraisiais metais jų dalis didėjo sparčiau nei vyrų, tačiau moterų mokslininkių skaičius tebėra gerokai mažesnis nei vyrų, o didžiausias skirtumas pastebimas verslo sektoriuje;
- G. kadangi moterų akademinė veikla tebėra labai būdinga didelė vertikalioji segregacija – aukščiausias akademinės pareigas eina tik labai maža dalis moterų; kadangi, remiantis leidiniu „2012 She Figures“, moterys sudaro tik 10 proc. universitetų rektorių;
- H. kadangi atrodo, kad tik keletas valstybių narių savo mokslinius tyrimus reglamentuojančioje teisinėje sistemoje taiko lyčių lygybės nuostatas, tačiau nedaug dėmesio skiriama lyčių aspekto integravimui į nacionalines mokslinių tyrimų programas;
- I. kadangi dėl neišnykstančių išankstinių nuostatų ir stereotipų moterys, kurdamos savo verslą, vis dar susiduria su kliūtimis; kadangi reikia skatinti ir remti didesnę moterų verslumą ir kurti tokią aplinką, kurioje galėtų klestėti moterys verslininkės ir šeimoms priklausančios įmonės ir kurioje už verslumą būtų atlyginama, imantis būtinų priemonių, grindžiamų keitimusi geriausios patirties pavyzdžiais ir ypatingą dėmesį skiriant motinoms;
- J. kadangi šios padėties priežasčių yra daug ir jos yra sudėtingos, įskaitant neigiamus stereotipus ir išankstines nuostatas, taip pat sąmoningą ir nesąmoningą šališkumą;
- K. kadangi iš statistinių duomenų nuolat matyti, kad mergaitės mokykloje atsiriboja nuo MTIM dalykų ir universitetuose yra mažiau linkusios siekti mokslo laipsnių; kadangi nėra vieno paaiškinimo, kodėl nedaug moterų dalyvauja su MTIM susijusioje veikloje, ir šio reiškimo priežastys, be kita ko, yra: mokytojų mokyklose suteikiamų žinių apie karjerą MTIM srityje ir sektinų moterų pavyzdžių trūkumas, daug trumpalaikių mažų garantijų darbo sutarčių, nesąmoningas šališkumas pokalbiuose dėl įdarbinimo, mažesnis moterų (palyginti su vyrais) polinkis teikti savo kandidatūrą vadovaujamosioms pareigoms eiti ir tendencija nukreipti moteris dirbti ne mokslinių tyrimų ir akademinės bendruomenės, o mokymo ir švietimo darbą;

- L. kadangi kaip visose kitose srityse, taip ir mokslinių tyrimų srityje dirbančios moterys yra priverstos prisiimti didesnę dalį išipareigojimų, susijusių su vaikų auklėjimu ar savo šeimos narių priežiūra, nei mokslininkai vyrai, todėl taikant visas siūlomas priemones turi būti atsižvelgiama į moterų galimybę sėkmingai derinti profesinę ir šeimos gyvenimą, kad į šią veiklą būtų įtraukti ir vyrai;
- M. kadangi, nepaisant visų pastangų skatinti lyčių lygybę ir vienodas galimybes, moterims vis dar suteikiamos nevienodos galimybės eiti pareigas mokslinių tyrimų sektoriuje, gauti finansavimą, naudotis leidybos paslaugomis ir gauti mokslo apdovanojimus ir joms taip pat taikomi nelankstūs paaukštinimo pareigose ir pripažinimo kriterijai, ir trūksta finansavimo arba tinkamos jų paramos politikos, o jaunų mokslininkų ateities galimybės yra itin niūrios; kadangi visi šie veiksniai gali prisidėti prie „protų nutekėjimo“ ir tokia padėtis reikalauja imtis ne paprastų, o radikalių priemonių; be to, kadangi labai svarbus kolektyvinis bendradarbiavimas, kurio reikėtų imtis ir jį skatinti tiek individualiai, tiek visuomenėje;
- N. kadangi reikia peržiūrėti ir iš naujo įvertinti *de facto* žemą mokslo srityje dirbančių moterų padėtį visuomenėje, kuri ne visada pateisinama kokiais nors objektyviais kriterijais, taip pat lyčių santykius ir su lyčių pusiausvyra susijusius stereotipus; kadangi suteikiant moterims įvairesnių karjeros galimybių ir pakeičiant švietimo modelius būtų galima svariai prisidėti prie vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo mažinimo, pavyzdžiui, didinant moterų mokslininkų ir inžinierių skaičių;
- O. kadangi Komisija jau yra išipareigojusi užtikrinti, kad visose jos ekspertų grupėse, komisijose ir komitetuose nepakankamai atstovaujama lyčiai būtų atstovaujama 40 proc., ir tai pirmiausia bus taikoma specialiajai programai „Horizontas 2020“;
- P. kadangi pastarosiose Tarybos išvadose dėl mokslo ir technologijų srities žmogiškųjų išteklių stiprinimo Europos mokslinių tyrimų erdvėje pripažįstama, jog svarbu skatinti lyčių lygybę mokslinių tyrimų srityje ir moterų skyrimą į atsakingas pareigas, ir to yra siekiama nuo 2005 m., tačiau Taryba nėra daugiau išreiškusi nuomonės šiuo klausimu;
- Q. kadangi 2015–2020 m. Europos mokslinių tyrimų erdvės veiksmų plane Komisija ir valstybės narės raginamos pradėti veiksmingai įgyvendinti nacionalinius lygybės teisės aktus, siekiant naikinti lyčių nelygybę mokslo tiriamosiose institucijose ir sprendimus priimančiuose organuose ir geriau integruoti lyčių aspektą į mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politiką, programas ir projektus;
- R. kadangi Stambulo konvencijoje numatytas išipareigojimas šalinti pagrindines smurto priežastis ir skatinti didesnę moterų ir vyrų lygybę keičiant požiūrį ir naikinant stereotipus ne tik asmenų, bet ir aukštojo mokslo įstaigų lygmeniu, taip pat universitetų ir kolegijų studentų miesteliuose, kurie yra neapsaugoti nuo smurto dėl lyties, kad moterys nepatirtų smurto ir jo keliamos baimės, kuri joms dažnai trukdo visapusiškai dalyvauti akademiniam ir socialiniam gyvenime;
- S. kadangi Europos lyčių lygybės institutas gali atlikti esminį vaidmenį stebint vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo tendencijas mokslo ir mokslinių tyrimų srityse, nagrinėjant jo priežastis ir vertinant teisės aktų poveikį;

Lyčių lygybė skiriant akademines pareigas

1. pažymi, kad nors pastaraisiais metais padaryta teigiamų pokyčių, lyčių lygybė mokslo ir akademinės bendruomenės srityse vis dar nepasiekta, o padėtis, susijusi su moksliniais tyrimais ir įvairių kategorijų akademikais, visose valstybėse narėse yra skirtinga; atkreipia dėmesį į tai, kad mokslo institucijose ir universitetuose ypač mažai moterų užima aukščiausias akademinės ir su sprendimų priėmimu susijusias pareigas, o tai rodo, kad esama stiklo lubų, t. y., prietaisais pagrįstų nematomų kliūčių, trukdančių moterims užimti atsakingas pareigas;
2. apgailestauja dėl to, kad esama ir horizontaliosios, ir vertikaliosios lyčių segregacijos Europos universitetų ir mokyklų hierarchinėse struktūrose bei kitose pažangios rinkos ekonomikos valstybėse įrodymų ir kad, nors 59 proc. 28 ES valstybių narių universitetų absolventų yra moterys, jos sudaro tik 18 proc. visų universitetų profesorių;
3. pakartoja, kad lyčių lygybė yra vienas iš principų, kuriais grindžiama ES, ir jos turi būti paisoma taip pat ir mokslinių tyrimų bei akademinės bendruomenės srityse; pabrėžia, kad turi būti panaikinta visų formų tiesioginė arba netiesioginė moterų diskriminacija;
4. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl nepakankamo moterų dalyvavimo mokslo ir mokslinių tyrimų srityje vyriškoji lytis mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje tapo numatyta, ir visų pirma pažymi, kad: a) nėra moterų avarių manekėnų, b) medicininiai moksliniai tyrimai paprastai atliekami su vyrais, c) spinduliuotės dozės skaičiavimai grindžiami vidutinio amžiaus vyro sugerties rodikliais ir d) daugumoje anatomijos knygų vaizduojamas vyro kūnas;
5. apgailestauja, kad moterims vis dar suteikiamos nevienodos galimybės eiti pareigas mokslinių tyrimų sektoriuje, gauti finansavimą ir naudotis leidybos paslaugomis, įskaitant neišlygintą vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą mokslo ir akademinės bendruomenės srityje, nors ES ir valstybėse narėse taikomos teisinės nuostatos dėl vienodo požiūrio ir nediskriminavimo darbo rinkoje, įskaitant nuostatas dėl vienodo darbo užmokesčio;

Teigiamos priemonės

6. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares analizuoti taikomas teisines nuostatas, siekiant jas tinkamai įgyvendinti ir prireikus jas peržiūrėti, kad būtų užtikrintas vienodas požiūris į moteris ir vyrus; prašo Komisijos ir valstybių narių užtikrinti, kad būtų laikomasi nediskriminavimo, kuris pagal Lisabonos sutartį laikomas Europos Sąjungos tikslu, principo sudarant visų rūšių darbo sutartis arba skiriant finansavimą, ir kad būtų paisoma teisės į vienodą atlyginimą už vienodą darbą numatant visus vyrams ir moterims mokamo atlygio elementus, įskaitant dotacijas ir stipendijas, pavyzdžiui, užtikrinant darbo užmokesčio skaidrumą;
7. pažymi, kad siekiant lyčių lygybės turi būti užtikrinamas ne tik teisinių nuostatų vykdymas, bet ir šalinamos kultūrinės ir institucinės kliūtys, dėl kurių moterys, siekiančios mokslinės karjeros ir einančios su sprendimų priėmimu susijusias pareigas, yra tiesiogiai arba netiesiogiai diskriminuojamos; mano, kad šių formų diskriminacija, neigiamos išankstinės nuostatos ir sąmoningi arba nesąmoningi stereotipai yra grindžiami nuolat atkartojamais požiūriais ir standartais, ir kad instituciniai pokyčiai gali padėti juos pašalinti; ragina Komisiją rengti ir remti visuomenės sąmoningumo ugdymo kampanijas ir programas bei iniciatyvas, kuriomis siekiama sumažinti šias

kliūtis tiek universitetinėje bendruomenėje, tiek visoje visuomenėje;

8. dar kartą kritiškai vertina tai, kad, dėl nevienodo atstovavimo moterims, joms už tą patį darbą vis dar mokamas mažesnis užmokestis nei vyrams, taip pat ir mokslinių tyrimų bei mokslo srityje;
9. ragina Komisiją ir valstybes nares remti ir skatinti tarpusavio paramos tinklus ir dalijimąsi geriausios patirties pavyzdžiais visoje Europoje ir už jos ribų;
10. pabrėžia, kad sąmoningumo ugdymo kampanijos turėtų būti orientuotos į vyrus ir moteris, (sąmoningai ar nesąmoningai) skleidžiančius lyčių stereotipus, dėl kurių moterys gali sąmoningai nesipriešinti kultūrinėms ir institucinėms kliūtims kilti mokslinės karjeros laiptais;
11. primygtinai ragina Komisiją remtis veikiančiomis programomis ir iniciatyvomis ir kurti teigiamas kampanijas, kuriomis mergaitės ir moterys būtų skatinamos rinktis akademinę ir mokslinę karjerą visose mokslo srityse, ypatingą dėmesį skiriant inžinerijos ir technologijų sektoriui, kuriuose, nepaisant neseniai padarytų teigiamų pokyčių, moterų dalyvavimas nesiekia vidurkio;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti švietimo programas, kuriomis propaguojama MTIM dalykų ir menų bei humanitarinių mokslų sąveika ir teigiami jų tarpusavio ryšiai, taip pat skatinti lyčių aspektą, taip sudarant palankesnes sąlygas moterims atlikti savo galimą vaidmenį mezgant šiuos ryšius;
13. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti sektinus moterų pavyzdžius visais švietimo lygmenimis: nuo privalomojo mokymo mokykloje iki tolesnio mokymosi, aukštojo mokslo ir pouniversitetinių studijų, taip pat savišvietos ir darbo su jaunu etapai; pripažįsta, kad sektinų moterų pavyzdžių skatinimas apima, be kita ko, priemones, kurių imamasi siekiant pabrėžti istorinius ir šiuolaikinius moterų laimėjimus mokslo, technologijų ir verslumo srityse, ir užimamas pareigas sprendimų priėmimo organuose; pažymi, kad tokios priemonės gali būti, be kita ko, išskirtinis dėmesys Tarptautinei moters dienai ir mokslo savaitėms ir naudojimas esamais valstybių narių ir viso pasaulio geriausios patirties pavyzdžiais;
14. ragina Komisiją, valstybes nares ir atitinkamus suinteresuotuosius subjektus stiprinti iniciatyvas ir programas, kuriomis moterys skatinamos toliau siekti mokslinės ir akademinės karjeros, pvz., instruktavimo ir tinklų kūrimo programas, ir remti moteris mokslininkes, visų pirma jaunas, dalyvaujančias mokslinių tyrimų programose ir teikiančias prašymus skirti dotacijas, taip pat remti atskirų mokslininkių karjerą ir siekti, kad jų karjera būtų aukščiausio lygio; mano, kad moterys taip pat turėtų būti skatinamos pretenduoti į su sprendimų priėmimu susijusias pareigas ir kartu reikia imtis veiksmų siekiant kovoti su visų rūšių kliūtimis, dėl kurių tampa sudėtinga ar neįmanoma kandidatuoti;
15. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares rengiant bet kokias aukštojo mokslo srities lyčių lygybės strategijas itin daug dėmesio skirti daugialypę diskriminaciją patiriančioms moterims, pvz., LGBTI moterims, neįgalioms moterims, iš mažumų ar migrantų šeimų kilusioms moterims, pabėgėlėms ir moterims slaugytojoms;

16. primygtinai ragina valstybes nares kurti veiksmingas ir patrauklias MTIM dalykų mokymo programas ir mokymo metodus, siekiant išlaikyti mergaites ištraukusias į mokslo sritį, taip pat pripažinti, kad mokytojai yra kultūrinių pokyčių varomoji jėga, galinti didinti nuolatinio mergaičių dalyvavimo mokyklinėje mokslo veikloje lygį, ir į juos investuoti;
17. primygtinai ragina valstybes nares pripažinti, kad kokybiškas profesinis orientavimas ir dalyvavimas mokyme gali padėti skatinti mergaites toliau studijuoti MTIM dalykus universitetuose;

Profesinio ir asmeninio gyvenimo derinimas

18. pabrėžia, kad poreikis sėkmingai derinti profesinius įsipareigojimus ir įsipareigojimus šeimai dažnai yra labai svarbi kliūtis, kuri konkrečiai daro neigiamą įtaką moterims, siekiančioms mokslinės ir akademinės karjeros, ir viena pagrindinių priežasčių, kodėl moterys atsisako tos karjeros;
19. ragina tiek mokslininkams, tiek mokslininkėms sudaryti lankstesnes darbo sąlygas, kad jie galėtų derinti darbą ir šeimos gyvenimą, ir panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą, kad būtų užtikrinama lyčių lygybė;
20. ragina Komisiją, valstybes nares, mokslinius tyrimus finansuojančias organizacijas ir kitus suinteresuotuosius subjektus parengti programas, kuriomis moterys būtų aktyviai skatinamos tęsti savo karjerą po nėštumo ir gimdymo atostogų arba vaiko priežiūros atostogų, finansuoti grįžimo programas, kurios turėtų būti pritaikytos prie kiekvienos institucijos poreikių ir apimti mokymą, reikalingą siekiant neatsilikti nuo mokslo raidos, užtikrinti daugiau lankstumo, susijusio su moterų mokslinės veiklos rezultatais gimus vaikui arba įsivaikinus, ir teikti atitinkamas vaikų priežiūros paslaugas, taip pat skatinti įsijungti vyrus į šeimos gyvenimą; šios priemonės taip pat turėtų būti taikomos mokslininkams, gaunantiems atskiras stipendijas, ir darbuotojams, dalyvaujantiems išorės lėšomis finansuojamuose mokslinių tyrimų projektuose;
21. ragina valstybes nares ir regionus skatinti kurti šeimai palankius universitetus ir mokslinių tyrimų institutus;
22. primygtinai ragina Komisiją pripažinti, kad būtina nustatyti atitinkamas tėvystės atostogas ir tėvystės išmokas, kad vyrai galėtų sau leisti skirti laisvo nuo darbo laiko vaikui prižiūrėti, ir padėti įveikti įsigalėjusią nuostatą, kad moteris yra tas vienas iš tėvų, kuris turi daryti karjeros pertrauką, siekiant įveikti didžiausią kliūtį, trukdančią moterims daryti karjerą mokslo ir akademinės bendruomenės srityse;

Instituciniai pokyčiai ir projektai

23. atkreipia dėmesį į tai, kad instituciniai pokyčiai yra būtini siekiant ne tik skatinti pavienių moterų karjerą, bet ir įveikti lyčių lygybės kliūtis, ypač atsižvelgiant į vertikaliają segregaciją ir moterų dalyvavimą sprendimų priėmimo komitetuose;
24. pabrėžia, kad remiant ir skatinant šiuos pokyčius turi dalyvauti institucijos: nustatyti naujus standartus, spręsti kylančius klausimus ir stebėti pažangą, kad mokslininkėms būtų sudaromos sąlygos pasinaudoti turima informacija ir kartu aktyviai padėti kurti

Europos mokslinių tyrimų erdvę;

25. primygtinai ragina Komisiją pateikti valstybėms narėms rekomendaciją su bendrosiomis gairėmis dėl institucinių pokyčių, siekiant skatinti lyčių lygybę universitetuose ir mokslo tiriamosiose institucijose;
26. mano, kad, siekiant skatinti lyčių lygybę visose viešojo ir privačiojo sektorių mokslo tiriamosiose institucijose, būtina sisteminti turimą informaciją apie pasiskirstymą pagal lytis ir moterų mokslininkų padėtį valstybėse narėse; mano, kad reikia pasiekti bendrą sutarimą dėl tolesnių veiksmų, kuriais būtų skatinama įgyvendinti su mokslininkėmis susijusius projektus;
27. primygtinai ragina Komisiją aktyviau atlikti savo koordinavimo vaidmenį, susijusį su Europos mokslinių tyrimų erdvėje įgyvendinamomis lyčių aspekto integravimo iniciatyvomis, didinti informuotumą ir siūlyti atitinkamus suinteresuotiesiems subjektams skirtus mokymus apie lyčių aspekto integravimo svarbą mokslo ir akademinės bendruomenės srityse; pabrėžia būtinybę imtis priemonių, kuriomis būtų skatinama tikra lyčių lygybė akademinės ir mokslinės karjeros raidos srityje;
28. teigiamai vertina tai, kad Komisija finansuoja kuriamus lyčių lygybės įgyvendinimo planus įgyvendinant projektus pagal septintąją bendrąją programą ir programą „Horizontas 2020“, taip pat teigiamai vertina bendrą Komisijos ir Europos lyčių lygybės instituto projektą, kuriuo siekiama kurti internetinę lyčių lygybės įgyvendinimo planų priemonę siekiant nustatyti geriausią patirtį ir ja dalytis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais; pabrėžia, kad įgyvendinant siūlomą geriausią patirtį turėtų būti atsižvelgiama į universitetų ir mokslinių tyrimų organizacijų nepriklausomumą ir įvairias jų organizacines struktūras visose valstybėse narėse;
29. ragina valstybes nares, siekiant skatinti su lytimis susijusius kultūrinius ir institucinius pokyčius, palaikyti partnerystės ryšius su mokslinių tyrimų organizacijomis ir universitetais;
30. ragina valstybes nares bendradarbiauti su akademinėmis institucijomis, siekiant teikti paramą ir suteikti daugiau galimybių karjeros raidai pagrindiniais pereinamaisiais etapais, pavyzdžiui, pereinant nuo doktoranto prie doktorantūros studijas baigusio mokslo darbuotojo ir dėstytojo pareigų;
31. pabrėžia būtinybę visapusiškai integruoti lyčių aspektą į mokslinius tyrimus ir užtikrinti lyčių pusiausvyrą dalyvaujant programoje „Horizontas 2020“; mano, kad siekiant šio tikslo reikės atnaujinti pastangas integruoti lyčių aspektą į kitos darbo programos formavimo ir įgyvendinimo veiklą; palankiai vertina tai, kad sukurta programos „Horizontas 2020“ patariamoji grupė lyčių klausimais (angl. AGG); yra tvirtai įsitikinęs, kad tik visapusiškai dalyvaujant moterims mokslininkėms bus galima pasiekti programos „Horizontas 2020“ tikslus;
32. ragina valstybes nares bendradarbiauti su akademinėmis institucijomis, siekiant aktyviai skatinti moteris pretenduoti į pareigas ir užtikrinti, kad moterims būtų atstovaujama atrankos komisijose, jeigu tai įmanoma;
33. yra tvirtai įsitikinęs, kad lyčių aspektas yra mokslinių tyrimų pridėtinės vertės šaltinis ir

duoda investicijų grąžą; pabrėžia, kad lyčių aspekto analizė gali padėti skatinti inovacijas ir tarpdisciplininį bendradarbiavimą mokslo ir technologijų srityje;

Tolesni veiksmai

34. ragina valstybes nares skatinti mokslinių tyrimų institutus ir universitetus įtraukti ir taikyti lyčių lygybės įgyvendinimo planus, įtraukti lyčių aspektą į savo nacionalines mokslinių tyrimų programas, šalinti teisinės ir kitas mokslininkų įdarbinimo, išlaikymo ir karjeros raidos kliūtis ir įgyvendinti išsamias struktūrinių pokyčių strategijas siekiant pašalinti esamas mokslinių tyrimų institucijų ir programų spragas;
35. ragina Komisiją ir valstybes nares naikinti lyčių nelygybę sprendimų priėmimo proceso metu ir už mokslininkų samdą ir paaukštinimą pareigose atsakingose įstaigose, taip pat svarstyti galimybę kurti lyčių lygybės įgyvendinimo planus kaip būtiną sąlygą norint gauti valstybės finansavimą mokslinių tyrimų, mokslo ir akademinės bendruomenės srityse, visų pirma raginant mokslinių tyrimų įstaigas teikti mokslininkų įtraukties veiksmų ataskaitas ir užtikrinant atviras ir skaidrias atrankos ir paaukštinimo pareigose procedūras;
36. pripažįsta, kad aukštojo mokslo srities lyčių lygybės strategijomis taip pat turi būti siekiama kovoti su smurto dėl lyties reiškiniu; ragina Komisiją ir valstybes nares rengti strategijas smurto dėl lyties universitetų ir kolegijų studentų miesteliuose problemai spręsti, be kita ko, didinant informuotumą, sudarant palankesnes sąlygas nukentėjusioms moterims kreiptis į teismą ir įtraukiant vyrus studentus, mokslininkus ir darbuotojus į kovos su smurtu veiklą;
37. ragina valstybes nares skatinti darbdavius imtis priemonių siekiant kovoti su visų rūšių moterų bauginimu darbe, dėl kurio aukos gali būti atgrasomos ir galiausiai atsistatydinti;
38. ragina valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas palaikyti nuolatinius nacionalinių universitetų ir mokslo bei lygybės ministrų arba atitinkamas lygiavertes pareigas einančių asmenų ryšius, siekiant plėtoti nacionalinę politiką, kuria būtų skatinamos ir remiamos mokslo ir akademinės bendruomenės srityse dirbančios moterys;
39. ragina valstybes nares įtraukti žiniasklaidą ir privatųjį sektorių į lyčių stereotipų naikinimo ir tarpusavio paramos skatinimo veiklą; pabrėžia žiniasklaidos atliekamą vaidmenį įtvirtinant lyčių stereotipus arba siekiant juos panaikinti, taip pat žiniasklaidos teikiamas galimybes aktyviai propaguoti sektingas moterų ir mergaičių pavyzdžius, kuriuos reikėtų skatinti;
40. ragina Komisiją ir Europos lyčių lygybės institutą toliau tobulinti taikomą pagal lytis išskaidytų visos akademinės ir mokslo veiklos statistinių duomenų, taip pat žmoniškųjų išteklių statistinių duomenų kaupimo metodiką ir nustatyti pagrįstus institucinių pokyčių procesų raidos matavimo rodiklius, taikomus tiek nacionaliniu lygmeniu, tiek visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje;
41. ragina valstybes nares, akademinio sektoriaus atstovus ir visus suinteresuotuosius subjektus parengti specializuotas mokslo, ypač aukštojo (tretinio) mokslo, įstaigų studentams skirtas mokymo programas siekiant pabrėžti lyčių lygybės svarbą;

42. ragina Komisiją ir valstybes nares visoms programoms ir priemonėms, kuriomis skiriamas finansavimas mokslo, akademinės bendruomenės ir mokslinių tyrimų srityse, nuosekliai taikyti lyčių pusiausvyros požiūriu suderintą biudžetą ir parengti lyčių aspekto integravimo į šias sritis stebėsenos ir vertinimo gaires ir metodus;
43. ragina valstybes nares parengti statistines priemones akademinę bendruomenę paliekančių moterų veiklos kryptims stebėti, kad būtų galima stiprinti akademinį ir valdžios institucijų atliekamo susijusių sričių politikos formavimo veiklą;
44. ragina valstybes nares apsvarstyti galimybę užtikrinti teigiamą akademinį institucijų, kurios ėmėsi priemonių lyčių nelygybės problemai spręsti, pripažinimą;
45. prašo Komisijos integruoti lyčių aspektą į mokslinį ir technologinį turinį siekiant užkirsti kelią subtilioms diskriminacijos formoms, teikiant paskatas, kad plėtojant mokslinius tyrimus būtų atsižvelgiama į biologinės ir socialinės lyties aspektą;

Dalyvavimas

46. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau stiprinti moterų mokslininkų tarpusavio ryšius nacionaliniu, regioniniu ir ES lygmenimis;
47. ragina valstybes nares apsvarstyti galimybę įgyvendinti kuravimo programas, itin daug dėmesio skiriant moterų skatinimui kreiptis dėl finansavimo dotacijų ir siekti paaugstinimo arba kitų karjeros galimybių, taip pat jų paramai šiame procese;
48. pakartoja, kaip svarbu užtikrinti, kad moterys labiau dalyvautų priimančioms sprendimus, ir užtikrinti lyčių pusiausvyrą vertinimo komisijose, atrankos komisijose ir visuose kituose atitinkamuose komitetuose, taip pat paskirtose grupėse ir komitetuose, priimančiuose su įdarbinimu, finansavimu, mokslinių tyrimų programomis ir leidyba susijusius sprendimus; mano, kad mokslinių tyrimų institucijos ir universitetai turėtų būti skatinami nustatyti tikslus, susijusius su moterų dalyvavimu tokiose įstaigose; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares, vadovaujantis Komisijos pasiūlymu dėl direktyvos dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių¹, pasiūlyti analogiškų teisėkūros priemonių siekiant, kad moterys būtų skiriamos į atsakingas pareigas aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų įstaigose;
49. prašo Tarybos Liuksemburgo pirmininkavimo laikotarpiu patvirtinti išvadas dėl lyčių lygybės mokslinių tyrimų srityje siekiant užtikrinti geresnį atstovavimą moterims ir aktyvesnę moterų dalyvavimą priimančioms sprendimus mokslinių tyrimų srityje;
50. ragina Parlamentą nustatyti apdovanojimą „Moterys ir mokslas Europoje“, kuris būtų skiriamas darbdaviams (įmonėms, įstaigoms ar valdžios institucijoms), pirmaujantiems moterų skatinimo dalyvauti akademinės ir mokslo bendruomenės veikloje, paramos vadovėms ir vienodo darbo užmokesčio užtikrinimo srityse;
51. ragina Komisiją rengti informacines kampanijas ir jomis skatinti programas, kurių paskirtis – didinti moterų dalyvavimo atliekant mokslinius tyrimus lygį;

¹ COM(2012) 0614.

52. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms.

AIŠKINAMOJI DALIS

Stiklo lubos

Terminą stiklo lubos 1986 m. vartosenoje įtvirtino „Wall Street Journal“ žurnalistai. Juo apibūdinamos nematomos kliūtys (pagrįstos išankstiniais nusistatymais), trukdančios moterims siekti karjeros ir eiti aukštesnes pareigas.

Stiklo lubų skaičiavimais atskleidžiama, kiek sunkumų patiria moterys, kad galėtų siekti karjeros, panašios į tą, kurią padaro vyrai.

Visų pirma, suponuojamas moterų socialinis vaidmuo turi įtakos ne tik jų asmeniniam gyvenimui, bet ir jų patirčiai darbo vietoje, ir dėl to kyla daug sudėtingų problemų.

Iš atliktų mokslinių tyrimų matyti, kad moterų įgūdžiai, metodai ir bendras požiūris į mokslinius klausimus atrodo visiškai tokie pat kaip vyrų.

Vis dėlto moterims yra menkai atstovaujama aukštesniais hierarchiniais lygmenimis, net ir tuose sektoriuose, kuriuose moterų dirba dauguma, kaip antai švietimo sektoriuje.

Kaip matyti iš literatūros apžvalgos ir atliktų mokslinių tyrimų, kuriuose daug dėmesio skirta švietimo sektoriui, esama daug sudėtingų tokios padėties priežasčių.

Sąmoningais ir nesąmoningais stereotipais ribodami moterų dalyvavimą mokslinių tyrimų srityje atmetame svarbų mūsų universitetuose sukauptą potencialą ir nuvertiname aukštos kvalifikacijos žmogiškąjį kapitalą. Nepakankamai išnaudojant šį žmogiškąjį kapitalą mažinama galima nauda su moksliniais tyrimais ir naujovėmis susijusiam verslui ir apskritai ekonominei plėtrai. Mokslui ir naujovėms nuolat reikia naujų idėjų, o geriausių idėjų neabejotinai atsiranda įvairioje aplinkoje.

Be to, taikant nevienodą požiūrį į moteris ir jas diskriminuojant šiurkščiai pažeidžiamos jų pagrindinės žmogaus teisės.

Statistiniai duomenys

Nuo 2003 m. kas trejus metus leidžiamame leidinyje „She Figures“ pateikiami žmogiškųjų išteklių statistiniai duomenys ir rodikliai, susiję su mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros (MTTP) sektoriumi ir lyčių lygybės klausimais mokslo srityje. Leidinyje „She Figures 2012“ teigiama, kad, nors ir padaryta pažanga, lyčių nelygybė mokslo srityje paprastai išlieka. Pavyzdžiui, 2010 m. 59 proc. ES diplomuotų studentų buvo moterys, tačiau jos sudarė tik 20 proc. ES vyresniųjų akademikų.

Nors moterų mokslininkų dalis augo sparčiau nei vyrų mokslininkų, 2009 m. tik 33 proc. mokslininkų 27 ES valstybėse narėse buvo moterys. Mažiausia procentinė dalis yra verslo įmonių sektoriuje, kuriame tik 19 proc. visų mokslininkų buvo moterys, palyginti su 40 proc. aukštojo mokslo sektoriuje ir 40 proc. valdžios sektoriuje.

Moterų akademinė veikla vis dar labai būdinga aiški vertikalioji segregacija. 2010 m. moterų studentų (55 proc.) ir absolventų (59 proc.) dalis buvo didesnė nei vyrų, tačiau daugiau vyrų nei moterų studijavo doktorantūrą ir ją baigė (moterų doktorančių dalis sudarė 49 proc., o

daktaro laipsnį įgijusių absolventų moterų buvo 46 proc.). Be to, moterys sudarė tik 44 proc. C kategorijos akademikų, 37 proc. B kategorijos akademikų ir 20 proc. A kategorijos akademikų. Moterims yra ypač menkai atstovaujama mokslo ir inžinerijos srityje. Moterų dalis studentų bendruomenėje padidėjo nuo vos 31 iki 38 proc. doktorančių ir 35 proc. daktaro laipsnį įgijusių absolventų, tačiau moterys sudarė tik 32 proc. C kategorijos akademikų, 23 proc. B kategorijos akademikų ir tik 11 proc. A kategorijos akademikų. Daktaro laipsnį įgijusios absolventės dažnai nesiekia tolesnės karjeros mokslo srityje.

Įrodyta, kad dėl lyčių įvairovės valdybose kyla naujų idėjų, padidėja konkurencingumas ir našumas, taip pat gerėja įmonių valdymas. Kai daugiau moterų užima vadovaujamas pozicijas, visiems perduodama žinia, kad bendrovė supranta, kokios sudėtingos yra pasaulio rinkos, ir yra pasirengusi konkuruoti pasauliniu mastu.

Iš neseniai JAV atliktų tyrimų matyti, kad vis daugėja įrodymų, jog dėl šališko lyčių traktavimo moterys negali daryti karjeros mokslo srityje. „2012 m. atliekant atsitiktine atranka pagrįstą dvigubai koduotą tyrimą mokslinius tyrimus vykdančių universitetų mokslų fakultetams buvo pateiktos išgalvoto studento, kuriam atsitiktinai priskirta vyriška arba moteriška pavardė, paraiškos; buvo nustatyta, kad fakulteto darbuotojai, tiek vyrai, tiek moterys, studentą vyrą įvertino kaip kur kas kompetentingesnį ir tinkamesnį įdarbinti kandidatą nei moterį, nors jų paraiškos buvo visiškai tapačios. Atlikus tyrimą 2014 m. nustatyta, kad dukart labiau tikėtina, jog tiek vyrai, tiek moterys darbui, kuriam reikia matematikos žinių, samdys vyrą.“ (Joan C. Williams, *The 5 Biases Pushing Women Out of STEM*, Harvard Business Review, 2015 m. kovo 5 d.)

Moterų profesinio tobulėjimo kliūtys

Neigiami stereotipai ir išankstinės nuostatos nuo seniausių laikų iki šių dienų (dėl šališkumo atsiranda didelė diskriminacija).

Motinytė ir kiti įsipareigojimai šeimai

Karjeros siekiančio vyro ir moters santuokoje moterys mokslininkės yra labiau linkusios prisiimti daugiau įsipareigojimų, susijusių su motinytė, nei jų partneriai, jos taip pat bando patenkinti visuomenės lūkesčius ir paprastai užima žemesnes pozicijas. Įsipareigojimai šeimai taip pat gali būti viena svarbiausių priežasčių, kodėl daktaro laipsnį įgijusios absolventės atsisako siekti tolesnės karjeros – dėl to, kad laikas kurti šeimą. Tačiau palyginti su vyrais mokslininkais, labiau tikėtina, kad susilaukus vaikų bus jaučiama įtaka jų našumui ir karjerai. Remiantis leidiniu „She Figures 2012“, 2010 m. mokslininkai buvo labiau linkę turėti vaikų nei kiti dirbantys gyventojai, todėl visomis priemonėmis turi būti atsižvelgta į galimybę sėkmingai suderinti profesinį ir asmeninį gyvenimą.

Diskriminacija. Vyriškų ir moteriškų profesijų skyrimas

Tradiciskai visuomenė dažnai suvokia tam tikras profesijas tinkančias vyrams, o kitas – moterims. Dėl šių stereotipų moterims menkai atstovaujama mokslo ir inžinerijos srityse. Moterų dėstytojų dalis buvo didžiausia humanitarinių ir socialinių mokslų srityse (atitinkamai 28,4 proc. ir 19,4 proc.), o mažiausia – inžinerijos ir technologijų srityse (7,9 proc.).

Darbo užmokesčio skirtumas

Vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo problema turi būti pripažinta. Darbo užmokesčio skirtumas taip pat akivaizdus tarp mokslo ir universitetų darbuotojų, tai vienas iš veiksnių, turinčių įtakos galimam moterų nusivylimui šiose srityse dėl lėtos jų karjeros pažangos, taip pat dėl blogesnių sąlygų gauti mokslinių tyrimų ir leidybos finansavimą, dėl to jos yra priverstos atsisakyti savo karjeros. Nevienodas užmokestis už vienodą darbą ES teisės aktuose yra laikomas tiesiogine diskriminacija: vienodo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principas <...> yra svarbus vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo aspektas bei esminė ir neatsiejama Bendrijos *acquis* dalis (Direktyva 2006/54/EB).

Siekių stoka (vizijų ir pasitikėjimo stoka)

Dėl stereotipų keliamos grėsmės moterys mano, kad jų akademinė karjera bus ne tokia sėkminga kaip vyrų arba kad jos yra ne tokios kompetentingos, dėl to jų veikla iš tikrųjų tampa ne tokia kompetentinga.

Nevienodos galimybės užsiimti profesine veikla ir gauti finansavimą

Finansavimas ir ištekliai yra labai svarbus klausimas.

Remiantis leidiniu „She Figures 2012“, 17 šalių iš 22, apie kurias pateikti 2010 m. duomenys, nurodė, kad vyrams labiau pasiseka gauti mokslinių tyrimų finansavimą. Trijose ES valstybėse narėse, taip pat Islandijoje ir Norvegijoje finansavimą gauti labiau pasiseka moterims.

Europos mokslinių tyrimų tarybos duomenimis, iš 2007 m. suteiktų dotacijų iki 50 proc. jų gavo moterys humanitarinių mokslų srityje, tačiau gyvosios gamtos mokslų srityje jos gavo tik apie 35 proc. dotacijų.

Iš neseniai atliktos Europos mokslo daktarų ir jaunųjų tyrėjų apdovanojimų analizės matyti, kad moterys gauna didelę šių prestižinių apdovanojimų dalį. Trijose tokiose programose moterų sėkmės rodikliai buvo mažesni (vyrų sėkmės rodikliai yra 80–90 proc.), tačiau įgyvendinant kai kuriuos Marie Curie programos judumo veiksmus moterų sėkmės rodikliai buvo didesni. Tai gali būti vertinama kaip įrodymas, kad ES biudžeto sudarymas atsižvelgiant į lyčių aspektą yra sėkmingas.

Valdymo patirties stoka

Ankstesni moksliniai tyrimai parodė, kad vertinimo komisijose, kuriose moterys vienodai dalyvauja, moterys taip pat labiau linkusios pirmenybę teikti kandidatams vyrams, o ne moterims, nors jų kvalifikacija vienoda.

Seksualinis moterų priekabiavimas

Ankstesni moksliniai tyrimai parodė, kad svarbus sėkmingos akademinės karjeros veiksnys yra mentoriaus turėjimas. Tačiau srityse, kuriose dominuoja vyrai, moterų mentoriai dažnai būna vyrai (dažniau nei vyrų). Turėtų būti taikoma griežta politika siekiant užkirsti kelią seksualiniam priekabiavimui.

Įgyvendinamos programos, kuriomis skatinama lyčių lygybė

Lyčių lygybė yra vienas pagrindinių Glaudesnės Europos mokslinių tyrimų erdvės

partnerystės siekiant pažangos ir augimo prioritetų ir horizontalusis iniciatyvos „Horizontas 2020“ klausimas. Kitos iniciatyvos apima Helsinkio grupę dėl lyčių lygybės mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, Komisijos pradėtą kampaniją „Tikslieji mokslai tinka ir mergaitėms!“, strategiją „Instituciniai pokyčiai“, kuria skatinama lyčių lygybė mokslinius tyrimus atliekančiose ir finansuojančiose organizacijose, ir Komisijos finansuojama ekspertų grupė „Naujosios pasitelkiant lyčių lygybę“.

Pasiūlymai, kaip pritaikyti moterų vaidmenį mokslo srityje (pašalinimo priemonės)

Kai kurios priemonės, susijusios su motinyste

- Kai moterys pagimdo arba įsivaikina, jų mokslinės veiklos rezultatai laikytini prastesniais bent metus ir prareikus daroma pertrauka darbe.
- Motinystės laikotarpiu laikinai suprastėja jų mokymo ar projektų valdymo veikla.
- Turi būti užtikrinami kokybiški vaikų lopšeliai darbe.

Bendrosios priemonės

- Visiems prieinamos lyčių lygybės įtraukimas į akademinę ir mokslinę veiklą siekiant integruoti lyčių aspektus į:
 - struktūras (išlaikomi pagal lytis suskirstyti statistiniai duomenys, susiję su visų sričių akademinė ir mokslinė veikla, ir siekiama lyčių pusiausvyros profesinėse asociacijose ir pozicijų rotacijose);
 - programas (įtraukiami lyčių lygybės klausimai ir atsižvelgiama į lyčių poveikį konkrečiam tiriamajam darbui);
 - biudžetą. Visuomenė turi finansuoti specialias mokymo programas, kad pabrėžtų lyčių lygybės svarbą.
- Atrankos procedūrų priežiūra: įstojimas, perkėlimas, metinių atostogų skyrimas, projektų finansavimas, stipendijos ir kt.
- Lyčių aspekto integravimo vadovai ir vertinimo komisijų nariams siūlomas mokymas.
- Sisteminga atskaitomybė už pažangą lygybės srityje.
- Pagalba siekiant užtikrinti, kad vykdant veiklą, kuriai naudojamos viešosios lėšos, būtų laikomasi lygybės principų (nuo kriterijų, taikomų skiriant pozicijas karališkosiose akademijose, iki kongresų mokslo komitetų ir nacionalinių apdovanojimų arba tinkamų pretendentų į pozicijas).

Teigiamos veiksmų priemonės

- Pinigai ir (arba) išsaugomos pozicijos siekiant užtikrinti vyrų ir moterų skaičiaus pusiausvyrą.

- Aktyvus moterų įdarbinimas (ieškoma galimų kandidačių, kai moterys neteikia paraiškų), ypač vadovaujamos pareigoms eiti.
- Įvairių organizacijų ir forumų taikomos priemonės siekiant ištaisyti arba iš esmės pagerinti padėtį.

Sprendžiant klausimus, susijusius su stiklo lubomis, su kuriomis moterys gali susidurti mokslo ir kitose srityse, svarbu pažymėti, kad stiklas iš tikrųjų yra tik stiklas. Ataskaitoje bus pateikiama pavyzdžių, kaip įvairiais atvejais su stiklo lubomis susiduria įvairūs asmenys ir kaip šiandien imantis konkrečių priemonių, kuriomis sprendžiama lyčių šališkumo problema, ir bendradarbiaujant su būsimais darbuotojais siekiant kurti pasitikėjimą, tobulinti įgūdžius ir keisti suvokimą šias kliūtis galima sumažinti ar net panaikinti.

Kai kurios nagrinėtos temos:

1. Moters gyvenimas su mokslu susijusiose srityse: pavyzdžiai, kuriais iliustruojami mokslinių tyrimų statistiniai duomenys.
2. Kliūtys, kvotos ir kampanija „#HeForShe“: dabartiniai metodai, kuriais siekiama pakeisti padėtį ir pasiekti pokyčių.
3. Įtakos ir pasitikėjimo didinimas turi prasidėti anksčiau: organizacijų, kurios anksčiau pradeda imtis veiksmų, pavyzdžiai ir priežastys.
4. Konkrečios rekomendacijos, kuriomis galime vadovautis siekdami pokyčių, ir kt.

Išvada (rezultatai)

Taigi galime apibrėžti stiklo lubas kaip vieną iš kliūčių, trukdančių moterims kaip grupei eiti vadovaujamas pareigas mokslo srityje, universitetuose ir profesinės veiklos srityje. Šioje srityje atlikta daug mokslinių tyrimų ir greitų apklausų (senų ir naujų), beveik visuose juose prieita prie bendros išvados. Priemonės turi būti esminės, o ne paviršutiniškos. Kolektyvinio lygmens bendradarbiavimas yra itin svarbus, jo turi siekti kiekvienas iš mūsų atskirai ir bendrai.

Visada reikia siekti, kad moterys kaip grupė būtų tvirta ir įsipareigojusi. Valstybės narės turėtų taikyti geresnę mokslininkų samdymo ir įdarbinimo praktikos politiką. Lygybės sąvoka turėtų būti pradedama diegti jau mokykloje, nes čia vaikai mokosi, kad yra lygūs visais gyvenimo aspektais. Mokymas apie įvairovę taip pat turėtų vykti mokyklose siekiant padėti moterims užsiimti profesine veikla mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse. Labai svarbu, kad būtų nuosekliai įgyvendinami su šiuo klausimu susiję teisės aktai.

Nors vyrai ir moterys skiriasi, jie turi būti lygūs jiems suteiktų teisių požiūriu, neatsižvelgiant į jų amžių, religiją, šeimines padėtis ir išsilavinimą.

Geriausiai to priežastį įvardijo Nancy Hopkins: „Keisti širdis ir protus po vieną pernelyg ilgai trunka – pakeisk instituciją ir širdys pasikeis.“

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	14.7.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 30 -: 1 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Daniela Aiuto, Catherine Bearder, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Elissavet Vozemberg, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Biljana Borzan, Louise Bours, Stefan Eck, Linnéa Engström, Julie Girling, António Marinho e Pinto, Dubravka Šuica, Marc Tarabella
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Nedzhmi Ali, Therese Comodini Cachia